Gemeente Amsterdam

Ruimte en Duurzaamheid
Afdeling Gebieden
Team Oost

VOOR INTERN GEBRUIK

Aan	Afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving Team Vergunningen | Stadsdeel Oost T.a.v. H. Kleuver

Advies R&D – beoordeling omgevingsplanactiviteit

Datum	29 juli 2025
Kenmerk	DSO-nr: 2025030300644
Behandeld door	D. Weel
Tweede lezer	E. Bosman
Bijlage(n)	Bijlage 1: Advies TAC Bijlage 2: Advies Projectmanager Antennebeleid gemeente Amsterdam
Onderwerp	Het plaatsen van een communicatiemast ter hoogte van Linnaeusstraat 2C
Preadvies VTH	☑ H. Kleuver
Overige adviezen	☑ Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur ☑ B. van Hulst (stedenbouw) ☑ R. Cloesmeyer (Projectmanager Antennebeleid gemeente Amsterdam)
Conclusie advies	Niet meewerken

Omgevingsplanactiviteit[1]
Ter beoordeling ligt de omgevingsplanactiviteit voor het realiseren van een zendmast ten behoeve van het mobiele telecommunicatienetwerk ter hoogte van de Linnaeusstraat 2C. De omgevingsplanactiviteit is in strijd met het tijdelijke deel van het Omgevingsplan gemeente Amsterdam (artikel 22.1, onder c, Omgevingswet). Er is daarom sprake van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Op deze locatie geldt het omgevingsplan gemeente Amsterdam zoals van kracht op 18 juli 2025. Het tijdelijke deel van het Omgevingsplan gemeente Amsterdam bestaat uit nog niet vervangen ruimtelijke besluiten, zoals bestemmingsplannen.
Ter plaatse van de projectlocatie geldt de aanduiding 'ruimtelijke regels tijdelijk deel nog niet vervallen', daarmee is het vigerende bestemmingsplan ter plaatse nog niet vervangen. Voor de locatie van de omgevingsplanactiviteit geldt het ruimtelijk plan tijdelijk deel omgevingsplan Oosterparkbuurt. De gronden van de locatie hebben de bestemming 'Tuin-2' en de

dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie-1'. Verder geldt ter plaatse de functieaanduiding 'parkeerterrein'. De activiteit is in strijd met:

- Artikel 12, eerste lid, omdat het beoogde gebruik niet passend is binnen de bestemming 'Tuin-2'.
- Artikel 12, tweede lid, onder 2, omdat er niet ten dienste van de bestemming wordt gebouwd.
- Artikel 12, tweede lid, onder a, omdat de maximum bouwhoogte met ongeveer 28 meter wordt overschreden. De hoogte van bouwwerken mag maximaal 2 meter betreffen.

Er wordt geconstateerd dat er gevolg is gegeven aan artikel 2 van het *Aanwijzingsbesluit adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsactiviteiten gemeente Amsterdam* d.d. 10 november 2022 (Gemeenteblad 2022-519489). Bewoners binnen een straal van 100 meter van de beoogde zendmastinstallatie zijn geïnformeerd.

Toetsing aan instructieregels (artikel 8.0b Bkl)
Een buitenplanse omgevingsplanactiviteit moet voldoen aan de instructieregels van het Rijk en de Provincie (artikel 8.0b Bkl). De omgevingsplanactiviteit voldoet niet aan de instructieregels uit hoofdstuk 5 van het Bkl en hoofdstuk 6 uit de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022.

Beoordeling 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' (artikel 8.0a, tweede lid, Bkl)[2]
Een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit wordt alleen verleend met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (artikel 8.0a, tweede lid, Bkl). Dit houdt in een locatiegerichte benadering waarbij de schaarse ruimte binnen de fysieke leefomgeving op een zo goed mogelijke wijze wordt verdeeld, ingericht en benut.

Aan de beoordeling of sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, ligt het volgende ten grondslag.

Huidige situatie

- Op 9 december 2021 is een tijdelijke omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen van een zendmastinstallatie op de locatie Linnaeusstraat 2C voor een termijn van 1 jaar tot december 2022, vanwege de verbouwing van het KIT-hotel (kenmerk: OLO 6355083).
- In 2022 is reeds een tijdelijke verlenging van 1 jaar ingediend voor het verlengen van de zendmast tot 2023. Het verlengen van de tijdelijke vergunning voor de duur van 1 jaar bleek echter niet voldoende te zijn. De vervangende installatie op het Tropenhotel kan namelijk niet binnen de vergunde periode gebouwd worden (kenmerk: OLO.
- Op 23 januari 2024 is een tijdelijke omgevingsvergunning verleend voor een termijn tot en met 13 december 2024 (kenmerk: OLO 8235801).
- Op 27 november 2024 is een aanvraag ingediend om de tijdelijke omgevingsvergunning te verlenen voor een periode van 1 jaar. Op 20 mei 2025 is de aanvraag tijdelijke omgevingsvergunning buiten behandeling gesteld (kenmerk: DSO 2024112701432).

De locatie, waar de mast staat, is op het parkeerterrein van het Tropenhotel. De locatie ligt in het zicht in het verlengde van de Eerste van Swindenstraat en is zichtbaar vanuit de omgeving. In principe is deze locatie ongewenst. De mast ligt in een zichtlijn en vlak naast een entree van het park. Vanwege de tijdelijkheid van het project is door de afdeling stedenbouw en de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC) destijds positief geadviseerd.

Toekomstige situatie

In de beoogde situatie wordt een zendmastinstallatie op het parkeerterrein van het KIT-hotel geplaatst, zie onderstaande afbeelding ter verduidelijking. De zendmast wordt achter het bestaande nutsvoorzieningsgebouw geplaatst. De zendmastinstallatie heeft een oppervlakte van circa 15 m² en een bouwhoogte van 30 meter.

Door de initiatiefnemer is een locatieonderzoek verricht of er gelijkwaardige bruikbare meewerkende alternatieve objecten of panden binnen het zoekgebied aanwezig zijn die als antennedrager kunnen functioneren. Duidelijk is gebleken dat er geen panden van soortgelijke hoogte in het gebied aanwezig zijn.

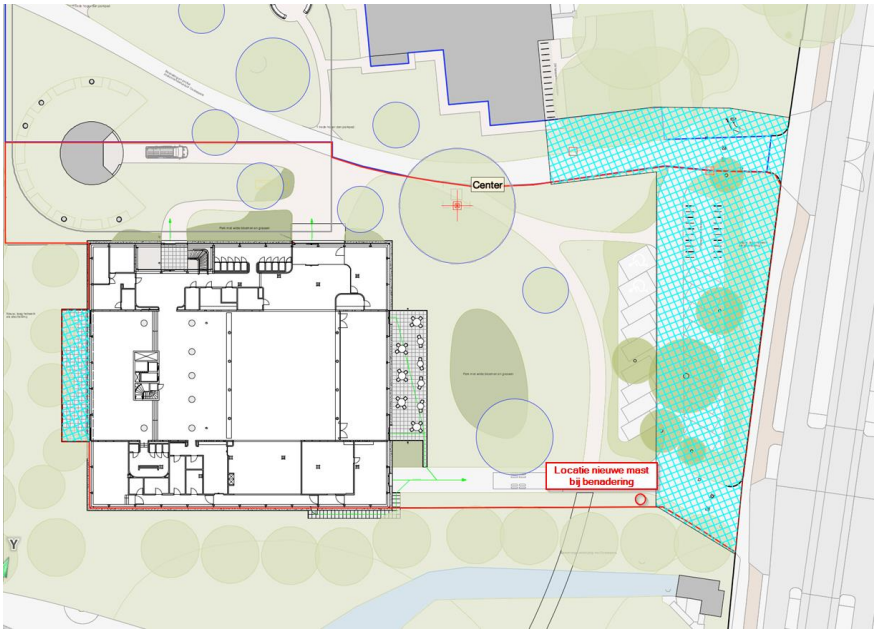

Afbeelding 1: locatie zendmast weergegeven in het rood (bron: initiatiefnemer)

Omgevingsaspecten fysieke leefomgeving

Ecologie
Hoofdstuk 5 van het Bkl bevat geen instructieregels met betrekking tot ecologie. Echter, bij het toelaten van een nieuwe ontwikkeling zal met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties aangetoond moeten worden wat het effect is op flora en fauna en natuurgebieden (zoals Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland, houtopstanden). Op basis van een quickscan flora en fauna kan onderzocht worden of de beoogde ontwikkeling hinder en/of een negatief effect op de aanwezige flora en fauna veroorzaakt. Door de initiatiefnemer is geen quickscan flora en fauna uitgevoerd, hierdoor is onduidelijk of er sprake is van een verslechtering van de aanwezige flora en fauna. Dit aspect is onvoldoende onderbouwd en niet akkoord bevonden.

Hoofdgroenstructuur
Omdat het Oosterpark onderdeel is van de Hoofdgroenstructuur van de gemeente Amsterdam is een advies van de (TAC vereist. De aanvraag is voorgelegd aan de TAC. Het plangebied valt volgende de Structuurvisie Amsterdam 2040 onder het groentype 'stadspark'. Bij de toetsing op inpasbaarheid worden de voor dit groentype geldende richtlijnen gehanteerd. Op 24 juni 2025 is door de TAC het projectinitiatief als niet inpasbaar binnen de Hoofdgroenstructuur beoordeeld. Afwijken van het TAC advies is een raadsbevoegdheid en onwenselijk in dit specifieke geval vanwege de onderstaande motivering. Het advies van de TAC luidt als volgt:

'Dat een zendmast binnen het omliggende sterk verstedelijkte gebied lastig in te passen is onderschrijft de TAC. Dat legitimeert echter niet om ze in de Hoofdgroenstructuur te plaatsen. Zendmasten zijn een niet inpasbare voorziening daarbinnen. Het betreft bovendien een prominent zichtbare plek, wat het belang van dit algemene uitgangspunt onderstreept. Het initiatief doet afbreuk aan de kwaliteit van de Hoofdgroenstructuur, en kan een precedentwerking voor locaties elders in de stad opleveren.

De TAC heeft destijds bij uitzondering toestemming gegeven voor het tijdelijk plaatsen van een zendmast op de parkeerplaats van het KIT hotel. Op deze wijze kon de mobiele bereikbaarheid tijdens de verbouwingswerkzaamheden gegarandeerd blijven. Bovendien onder de toezegging dat de voorziening nadien weer op het dak van het hotel zou worden teruggeplaatst. Dat hiermee in het ontwerp uiteindelijk geen rekening is gehouden, betekent niet dat deze dan maar definitief geplaatst moet worden in de Hoofdgroenstructuur op een prominent zichtbare locatie bij de entree van het Oosterpark. Een dergelijke mast torent hoog boven het parkgroen uit en is zowel van buiten als in het park zichtbaar. Naast dat dit onaantrekkelijk is, betreft het geen functie die de groenwaarden van het park versterkt. Dat dit waarschijnlijk op reeds verharde ondergrond gebeurt doet hier niks aan af. Evenals het feit dat alternatieve locaties tot nu toe niet gevonden zijn en op basis van de vele documenten onduidelijk blijft hoe het hekwerk van de voorziening gesitueerd wordt ten opzichte van de aanwezige hekomheining van het Oosterpark. De TAC heeft vanuit haar taakstelling te waken voor het scheppen van precedenten in de Hoofdgroenstructuur. Situering van een solitaire buismast van 30 meter met een hekwerk in de Hoofdgroenstructuur - en op een zo prominente plek - beoordeelt de TAC als ongewenst. Er moet een alternatieve oplossing voor worden gezocht, bij voorkeur op een dak.

De TAC ziet helaas nog vaak dat het idee 'waar groen en/of (semi) openbare ruimte is, is ruimte' heerst en ziet het als haar plicht te voorkomen dat dergelijke voorzieningen in de Hoofdgroenstructuur terechtkomen. In plaats van te reageren op locatievoorstellen die voortkomen uit wensen vanuit de telecommunicatie-aanbieders (technische haalbaarheid, een lage prijs en geringe weerstand), is er stadsbrede regie en helderheid gewenst op waar en onder welk kwalitatieve vestigingsvereisten dergelijke voorzieningen geplaatst kunnen worden. De TAC realiseert zich dat deze aanbeveling de verantwoordelijkheid van uw stadsdeel overstijgt en verwacht ook niet dat deze opgevolgd wordt in het kader van voorliggende omgevingsvergunningsaanvraag, maar hoopt wel dat dit bijdraagt aan agendering hiervan. Mede gezien het toenemende aantal aanvragen in deze in de Hoofdgroenstructuur.'

Adviezen vakafdelingen

Digitalisering & Innovatie

De projectmanager van het gemeentelijk antennebeleid heeft op 28 april 2025 geadviseerd over het plaatsen van een antenne-installatie ter hoogte van Linnaeusstraat 2C. Het volledige advies van de projectmanager is opgenomen in bijlage 1 behorende bij voorliggende advies. Hieronder zijn de belangrijkste bevindingen uitgelicht.

De gemeente Amsterdam hecht, vanuit economisch en veiligheidsoogpunt, veel waarde aan mobiele bereikbaarheid in de stad. Inwoners, bezoekers, hulpdiensten en gemeentelijke dienstverlening zijn afhankelijk van mobiele verbindingen. Mobiele verbindingen zijn, net als

energie, afval en grondstoffen, een van de vitale systemen van de stad. Zonder voldoende mobiele dekking zijn diensten zoals noodoproepen, pinbetalingen, parkeergeld betalingen en communicatie met buitendienstcollega's niet mogelijk. Mobiele bereikbaarheid is essentieel in een stad als Amsterdam. Antenne-installaties zijn in Amsterdam net zo noodzakelijk als verkeerslichten en straatverlichting.

Hier staat tegenover dat het volplaatsen van onze mooie stad met minder esthetische antenne-installaties een onwenselijke oplossing is. Mobiele operators zijn commerciële organisaties en zullen bij de plaatsing van zendmasten primair kijken naar de meest kosteneffectieve oplossingen, waarbij het aanzicht van de stad mogelijk een lagere prioriteit heeft.

In het spanningsveld tussen de noodzakelijke plaatsing van antenne-installatiecapaciteit en het behoud van het karakter van de stad zal per specifieke casus een afweging moeten worden gemaakt over de plaatsing. Mobiele providers zijn verplicht te voldoen aan de gestelde regelgeving voor de plaatsing. Als dit echter niet mogelijk is, zal per geval in het stadsdeel de afweging van nut en noodzaak moeten worden gemaakt.

Plaatsing van antennes
De specifieke locatie van een antenne is van groot belang voor een goed werkend mobielnetwerk. Bomen en hoge gebouwen kunnen het signaal blokkeren, daarom worden antennes vaak op hoge gebouwen zoals kerktorens en flats geplaatst, of in vrijstaande masten. Op het platteland is het bereik doorgaans groter vanwege minder obstakels. De capaciteit van een antenne, oftewel de hoeveelheid informatie die het kan verwerken, is ook cruciaal. In stedelijke gebieden met veel mobiel verkeer zijn meer antennes nodig dan op het platteland.

Voor een nieuwe antenne-installatielocatie is het van belang dat deze boven de gebouwen uitkomt om het uitgezonde signaal niet te blokkeren. Gebouwen in het specifieke zoekgebied zijn van gelijke hoogte en maar enkele gebouwen komen in aanmerking voor de plaatsing van een antenne-installatie. De plaatsing van een antenne-installatie op een dak heeft voor een operator financieel en vergunning technisch de voorkeur.

Gevolgen van het verwijderen van de zendmast-installatie
Het verwijderen van de antenne-installatie heeft significante gevolgen voor de netwerkkwaliteit en capaciteit rondom het KIT terrein. Zoals zichtbaar op de dekkingskaarten, zie afbeelding 2 en 3, resulteert het verwijderen van het antenne-installatie opstelpunt gebieden met slechtere of onbruikbare mobiele communicatie. Voor Odido resulteert dit in een gebied met slechte tot geen dekking rondom het Oosterpark en deel Dapperbuurt. Voor KPN geldt een vergelijkbare verslechtering in de dekking in de omgeving van de Dappermarkt. Bovendien neemt de totale capaciteit van het mobiele netwerk af, omliggende opstelpunten worden extra belast. Deze extra belasting kan leiden tot een verminderde snelheid, kwaliteit en stabiliteit van het netwerk, en het risico op overbelasting bij calamiteiten vergroten.

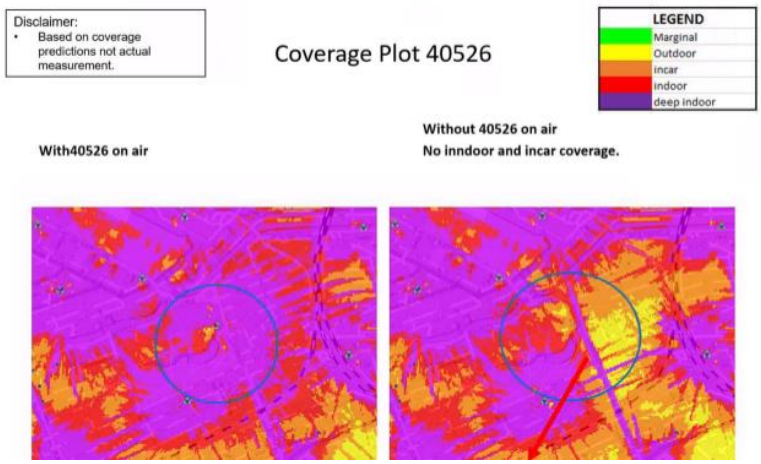

Afbeelding 2: dekkingskaart Odido met zendmast (links) zonder zendmast (rechts)

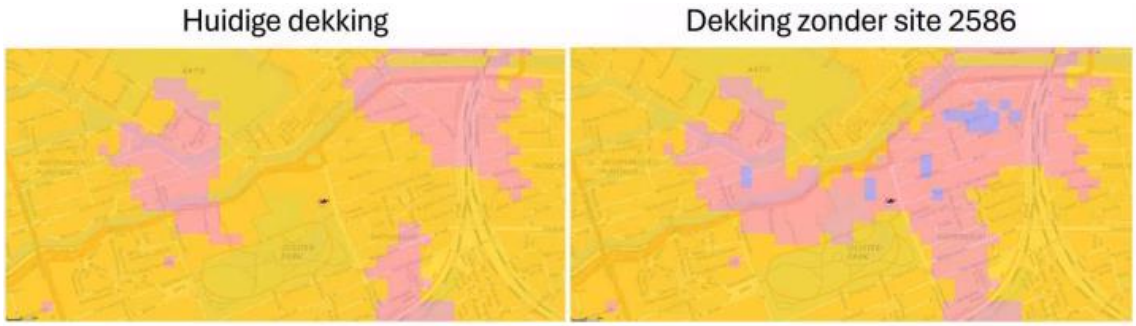

Afbeelding 3: dekkingskaart KPN met zendmast (links) zonder zendmast (rechts)

<u>*Stedenbouw*</u>

Ruimtelijke structuur

De mast is gesitueerd op het parkeerterrein voor het hotel aan de Linnaeusstraat en staat in het verlengde van de Eerste van Swindenstraat. De mast bevindt zich in de hoofdgroenstructuur aan de rand van het Oosterpark. De hoofdgroenstructuur is opgesteld om te voorkomen dat het belangrijkste groengebied, onder druk van een groeiende stad, worden bebouwd.

De Linnaeusstraat wordt in de welstandwaarderingskaart 19e -eeuwse Ring stedenbouwkundig hoog gewaardeerd met zone B.

Zone B

Beschermenswaardige zone met een nadrukkelijke stedenbouwkundige verbijzondering, dikwijls onderdeel van een bijzondere ruimtelijke structuur, al dan niet gerealiseerd volgens een belangrijk stedenbouwkundig plan. In afbeelding 4 is de zone weergegeven. In zone b wordt de stedenbouwkundige meerwaarde versterkt door een architectonische of ruimtelijke verbijzondering. Dit kan gebeuren door een kwalitatief hoogstaande en gave historische bebouwing, of doordat de zone deel uitmaakt van een bijzondere al dan niet volgens een belangrijk stedenbouwkundig ontwerp gerealiseerde ruimtelijke structuur.
Voor deze zonde geldt als uitgangspunt: handhaving van de ruimtelijke structuur, van het historische straatbeeld, groenvoorziening en waterpartij(en).

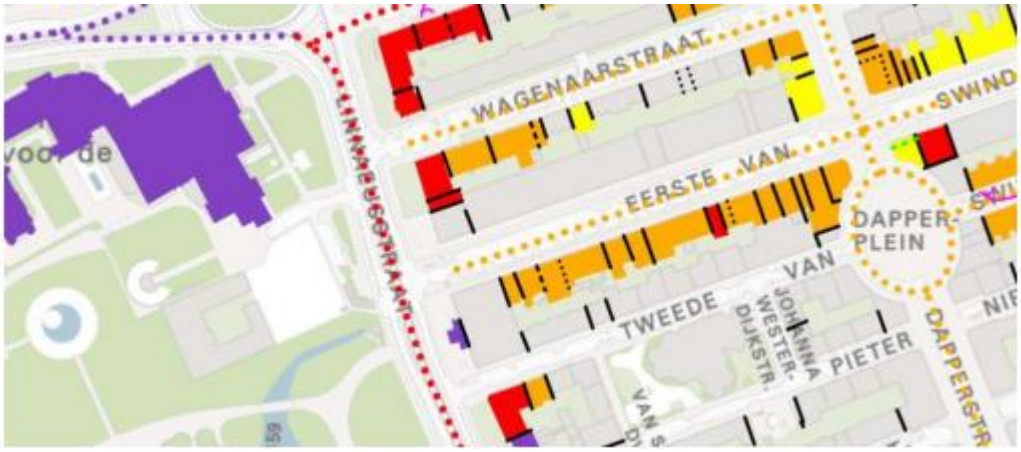

Afbeelding 4: Linnaeusstraat aangewezen als zone B zie rode stippellijn

Ruimtelijke aansluiting
In 2021 is er een tijdelijke aanvraag voor plaatsing van deze mast ingediend voor de duur van één jaar. Er was toen sprake van een tijdelijke situatie omdat na afloop van de (inmiddels vrijwel afgeronde) renovatie van het hotel de apparatuur teruggeplaatst zou worden op het dak. Om die reden is er toen ook een tijdelijke vergunning aangevraagd. Er is in 2021 negatief stedenbouwkundig advies gegeven vanwege de grote zichtbaarheid zowel langs de Linnaeusstraat als vanaf de Eerste van Swindenstraat. Ook de TAC was kritisch. Omwille van de tijdelijkheid is medwerking verleend aan de plaatsing.

De locatie voor de toen vergunde tijdelijk mast is vrijwel gelijk aan de nu voorgestelde locatie. Voor een definitieve plaatsing is de impact op de omgeving te groot. De locatie ligt in de zichtlijn vanuit de Eerste van Swindenstraat en is dominant aanwezig in het straatbeeld. Dit is ook het geval vanuit de Linnaeusstraat. De mast staat prominent in beeld, plaatsing op deze locatie is ongewenst. De locatie van de voorgestelde mast ligt bovendien direct naast een entree naar het Oosterpark. Aan de voet van de mast wordt een ruimte van 6 bij 2,5 meter afgeschermd door een 2,5 meter hoog hek. Dit is een verrommeling van het park en niet in lijn met de gewenste ruimtelijke kwaliteit die nagestreefd wordt.

Concluderend maakt onderhavige locatie voor de aangevraagde mast vanuit stedenbouwkundig oogpunt onwenselijk. Geadviseerd wordt geen medewerking te verlenen.

Oplossingsrichting
Het terugplaatsen van de communicatieapparatuur op een hoog gebouw is wenselijk. Het zoeken naar een alternatieve locatie op een gebouw in de omgeving is mogelijk een oplossingsrichting. Hierdoor is er dubbel grondgebruik mogelijk en heeft de mast geen negatieve impact op de openbare/publieke toegankelijke ruimte.

Ruimtelijke afweging
De aanvrager heeft een document aangeleverd waarin verschillende locaties zijn onderzocht voor het plaatsen van een antenne-installatie op het dak van een gebouw. Uit dit onderzoek blijkt dat de voorgestelde locaties niet haalbaar zijn, waardoor is voorgesteld de zendmast te plaatsen op het terrein van het KIT, nabij het Oosterpark. Het belang van een goed functionerend mobiel netwerk wordt erkend, evenals het feit dat het verwijderen van de antenne-installatie aanzienlijke gevolgen kan hebben. Maar het plaatsen van een zendmast in een beschermd groengebied, zoals de Hoofdgroenstructuur, is ruimtelijk niet aanvaardbaar vanwege bovenstaande argumenten.

Zelfs indien de zendmast met een bouwhoogte van 30 meter wordt uitgevoerd in een passende kleur en het hekwerk voor de grondapparatuur wordt voorzien van begroeiing, blijft de mast op meerdere punten vanuit de openbare ruimte duidelijk zichtbaar, hetgeen als onwenselijk wordt aangemerkt. Hoewel de aanvrager onderzoek heeft aangeleverd waaruit blijkt dat er geen alternatieve locaties beschikbaar zijn, vinden wij de onderbouwing onvoldoende om de keuze voor de voorgestelde locatie in de Hoofdgroenstructuur te ondersteunen.

Financiële haalbaarheid
Uitgangspunt is dat de kosten die gemaakt worden voor het opstellen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit voor rekening komen van de initiatiefnemer.

Kostenverhaal
Er is geen sprake van verplicht kostenverhaal (artikel 13.11 Omgevingswet).

Conclusie
Geadviseerd wordt om geen medewerking te verlenen.